

דפי עמדה לבוגרי "בני דוד" בענייני הדור והשעה

הבהרה: בקשוני הבוגרים להתייחס לאקטואליה! אבל לפי תפיסתי כל ההכרעות המעשיות "יושבות" על הנחות יסוד ועקרונות – חלקן מודעות וחלקן נסתרות. ועל כן אני רוצה לעסוק באותן הנחות ועקרונות שמהם אנו גוזרים את הכרעותינו. כמובן שאגיע גם למסקנות מעשיות, אך מי שבאמת רוצה להבין את דעתי בנושאים אלו, חייב להיות סבלני, ולהתקדם לאט לאט עם דפי העמדה, שיעסקו בעזרת השי"ת בנושאים רבים.

התקופה היא סוערת, אין בכך חידוש. אנחנו כל הזמן חיים בתוך סערות גדולות, עם הפסקות קצרות, ובאמת כך תיארו לנו חז"ל, וגם הנביאים, את תקופת "עקבתא דמשיחא", ועל כן איננו נבהלים. מה שחשוב זה להחזיק ביד (או ליתר דיוק – בראש) מצפן שינחה אותנו בדרך האמת כדי שלא ניתלטל ונאבד כיוון בגלל הרוחות הסוערות...

למטרה זו מכוונים דפי העמדה שלפניכם.

דף עמדה מס' 1: בשנאת חינוך נחרבנו – באהבת חינוך נבנה!

כולנו מכירים משפט זה. האומנם אנחנו מבינים את כל משמעותו?

1. לעני"ד **הסכנה הקיומית הגדולה ביותר למדינת ישראל**, איננה איראן ולא החמאס ודומיהם.

הסכנה הקיומית הגדולה ביותר היא **התפוררות הלכידות הפנימית בתוך עם ישראל**. בתש"ח כשמאחורינו תאי הגזים, ומלפנינו להט לאומני ערבי שרצה לסיים את מה שהיטלר התחיל, **ידענו להתלכד כולנו, כל המגזרים, כל האידיאולוגיות, כל האנשים, למטרה אחת גדולה ומשותפת – להקים בית לאומי לעם היהודי בארץ ישראל**. מבלי להרחיב אפנה את כולם להתבונן בחותמי מגילת העצמאות, אפשר להבחין מיד, שלא הייתה הסכמה כמעט על שום נושא שנוגע לשאלה איך תראה המדינה היהודית, אך כולם התגייסו במסירות נפש ממש, באחדות מדהימה – להקים את המדינה. **וזה היה סוד הצלחתנו. 25 שנים (כמניין כה יהיה זרעך) זו הייתה הרוח שהובילה לפלא האדיר – עם ישראל הקים כאן מדינה מדהימה**. החל מקיבוץ גלויות המדחים, ההתיישבות בכל רחבי ארץ ישראל, התבססות המדע, התעשייה, ועוד ועוד הישגים כמעט בכל התחומים! הניצחון בששת הימים היה הסימן הבולט לפלא, אך לא היחיד. ואין זה המקום להאריך.

מלחמת יוהכ"פ – עם ניצחון החייל הפשוט במסירות נוראה בשדה הקרב למרות טעויות ההנהגה – הייתה פרי העבר, אך החלה לפרוץ סדקים בלכידות. הסדקים גדלו עם החלפת ההנהגה הפוליטית, והתפרצו בגלי כעס ושנאה הדדית עם ממשלת אוסלו ורצח רבין, והגיעו לשיאם האחרון בהפגנות בלפור. העובדה שב-4 מערכות בחירות, כמעט שום נושא לאומי אידיאולוגי לא

היה על הפרק, והשאלה המרכזית הייתה אם אתה שייך לסיעת "רק לא ביבי" או לסיעת "רק ביבי", היא ביטוי לרוח רעה ששולטת בשיח התקשורתי והפוליטי. לצערנו המצב ממשיך גם אחרי הקמת הממשלה הנוכחית שקוראת לעצמה ממשלת אחדות, אך מי ששמע את נאומו מלא ההסתה של מי שמכהן כשר החוץ וכמחליפו של רה"מ בכיכר רבין בעצרת הזיכרון ליצחק רבין, מבין ששום דבר לא השתנה! גם הצד הימני של המפה לא טומן ידו בצלחת, שדרנים ופוליטיקאים מנסים עתה לעשות "חיסול ממוקד" לבנט בסגנון אשר מזכיר את מה שהשמאל עשה לנתניהו. ומה יעשה עם ישראל המסכן, הבריא, אוהב השלום, כאשר מעל לראשו יש שיח של הסתה ושנאה בין מגזרית?

2. **ואוסיף בירור** – אנשים רבים אומרים לי - "אני לא מבין על מה אתה מדבר, אני לא מרגיש שום שנאה בלב, אני פשוט נאבק אידיאולוגית על עמדותיי התורניות, הפוליטיות, הלאומיות, וזה לגיטימי!".

צריך להבין, שנאת החנם בבית שני, עיקרה לא הייתה בשנאה פרטית בין אדם לחברו, כי אם בשנאה מגזרית על רקע אידיאולוגי! המתח האידיאולוגי בין פרושים לצדוקים, בין מתונים לקנאים, הוביל לקרע הולך וגובר שהגיע עד למלחמת אחים!!

המהר"ל מפראג שואל על הסיפור הידוע של קמצא ובר קמצא – למה חז"ל אמרו "אקמצא ובר קמצא חרבה ירושלים" והרי קמצא לא היה כלל באותו האירוע, מתחילתו ועד סופו? תשובתו – הייתה "סיעת קמצא" ו"סיעת בר קמצא", והשנאה בין הסיעות גרמה שאי אפשר להעלות על הדעת שמישהו מסיעת בר קמצא ישב בסעודה של סיעת קמצא, לכן בר קמצא גורש משם... הבעיה כיום היא התגברות השנאה וההסתה הבין מגזרית. שמאל כלפי ימין, ימין כלפי שמאל, כנגד חרדים, כנגד "חרדליים", כנגד "ליברלים" וכיו"ב. בתחילה מקטלגים אנשים לאיזו סיעה הם שייכים, ומאותו רגע זהו "רק" מאבק אידיאולוגי.

נכון. אני משוכנע שלא נגיע למלחמת אחים כמו בבית שני – ומכל מקום תוצאות הרסניות יש לשנאה זו כבר היום. נכון, את עיקר השנאה מלבים אנשי תקשורת ופוליטיקאים, והרבה אנשים מואסים בשיח הזה, אך אין די בכך, צריך למחות, לפני הכל, כנגד שיח ההסתה והשנאה, ולחזור ולעורר אהבה ישנה!

3. אומרים לי: "אל תתרגש, זוהי פוליטיקה, כך מקובל בכל העולם". מילים אלו מקוממות אותי – לא באנו אל ארץ הקודש בשביל ללמוד מאומות העולם איך לנהל מדינה. באנו להיות "גוי אחד בארץ", ולנהל את חיינו מתוך אהבה הדדית, אחווה ורעות, גם ודווקא במצבים מורכבים שקיבוץ הגלויות המופלא יוצר, כי אכן הגענו הביתה סיעות ומפלגות בעלות אידיאולוגיות שונות. ואני סבור שרשב"ע בוחן אותנו! האומנם למדנו לקח מהעבר ואנחנו יודעים לאהוב זה את זה ולכבד זה את זה, גם כשעדיין יש ביננו פערים אידיאולוגיים עמוקים?! כי רק זוהי נקראת תשובה גמורה! (עפ"י הרמב"ם הידוע).

4. ואל תאמרו – אין לזה השלכות, זוהי אשליה מסוכנת. יש לכך השלכות רבות. ראשית - הדבר ברור שרוב העם היושב בציון רוצה מדינה יהודית, ומגדיר עצמו כ"ימני", ואם כן איך הגענו לכך שמפלגות ערביות ומפלגות שמאל שרוצות להוביל את מדינת ישראל להיות מדינה של כל אזרחיה יושבות בממשלה ומקדמות את האג'נדה שלהן? התשובה ברורה! **השנאה שפרצה בתוך הימין בין תומכי נתניהו ובין מתנגדיו, הגיעה לממדים כאלה שלא אפשרה להם להתאגד כדי למנוע את הקטסטרופה** (ממש כמו שסיעת קמצא הייתה "מוכרחה" לגרש את בר קמצא). ניהלתי שיחות לא מעטות לפני הבחירות האחרונות ואחריהן, בניסיון לעורר אנשים, שביסודם הם אנשי ימין, שרק התאגדות תמנע את מה שקורה היום. לא היה עם מי לדבר. הוא שאמרו חז"ל: "כל הכועס חוכמתו מסתלקת ממנו". באחד הדיונים אמרתי בסערת הוויכוח – "אחרי שתראה ש'נבואותי השחורות' מתקיימות אחת לאחת, הרי תצטרך לעשות חשבון נפש קשה מאוד", השומע כעס עלי ואמר: "על תדבר איתי על חשבון נפש שלא נולד". אבל "איזהו החכם – הרואה את הנולד"... אלא שכל הכועס חוכמתו מסתלקת ממנו..

ואוסיף – כיום, כאשר במקום לחפש דרך לאחות קרעים אנחנו מעצימים את הקרע בימין והמתח בין אלו לאלו מתגבר, **אנו מגישים את המדינה על מגש של כעס לערבים ולתומכי מדינת כל אזרחיה**. אם לא נתעשת ונחפש דרך לחזור לשיתוף פעולה – גם כשיש חוסר הסכמה – בבחירות הבאות המצב עלול להיות קשה הרבה יותר (וזה שייך גם להתאגדות בתוך הציונות הדתית. אך על זה בהמשך).

אבל לענ"ד יש לזה השלכה גם על תופעות נוספות. בעידן שבו זכויות הפרט הולכות ומתגברות על תודעת השליחות הלאומית, ובנוסף לזה אנשים מרגישים את השנאה שיש בהנהגה, זה ממאיס עליהם את המדינה, וגורם להם להתכנס יותר ויותר בתוך עצמם, ובמידה מסוימת זה משפיע על נושאים מאוד חשובים כמו למשל המוטיבציה בתחום השירות הצבאי בעיקר בתחום חתימת הקבע, והתמדה במילואים (בדוק...). כך גם כשמדובר על משימות לאומיות נוספות כמו התיישבות בנגב, בגליל, ובנכונות לבוא לערים המעורבות כדי להנכיח שם רוב יהודי ברור וכיו"ב. לענ"ד זה משפיע אפילו על ההכרעה לרדת מן הארץ אצל אנשים שמתלבטים בזה. אלו דברים שבטווח הקצר קשה לסמנם – לאורך זמן הם מפוררים את יכולתו של עם ישראל לעמוד באתגרים הקשים שעדיין עומדים לפניו.

5. וכמובן, מעל ומעבר לכל מה שכתבתי עומדים הדברים הידועים, שאין הקב"ה משרה שכניתו בישראל אלא כשהם מאוחדים.

יש על כך אינספור מקורות. כל תפילה אנו מסיימים בבקשת שלום, ברכת כוהנים מסתיימת בברכת שלום, את הש"ס בחר רבי יהודה הנשיא לסיים באמרה: "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום וכיו", ועל זה כתב הגר"א: "שלום הוא הכלל מכל המידות הטובות"

(זה הוא כלי לכל המידות הטובות), ועוד ועוד. בחרתי לצטט כאן רק את דבריו של ר' אלעזר אזכרי, ממקובלי צפת בספר החרדים (פרק ז'): :

"ואם חלילה וחס ימצא מחלוקת ופירוד ביניהם, לא ישרה בתוכם כפירוש הרשב"י על הפסוק "והוא באחד מי ישיבנו" שדקדק הרשב"י ז"ל שלא אמר הכתוב והוא אחד אלא הוא באחד, שרוצה לומר שלא ישרה שכינתו במקום פירוד אלא במקום יחוד. ופירוש "ומי ישיבנו" על דרך שאמרו רבותינו "כשישראל בשלום זה עם זה אין שטן נוגע בהם... ושכינתו אינה מסתלקת אפילו הם עובדי ע"ז, וזהו פירוש "ומי ישיבנו" כלומר אין שום עוון יכול לגרום סילוק שכינה מעליהם דוגמת דור אחאב שאעפ"י שהיו ישראל עובדי ע"ז, לפי שהיה ביניהם שלום כשהיו יורדים למלחמה – היו נוצחין, ושאין שלום ביניהם נופלים – אעפ"י שהיו צדיקים כדורו של דוד (תחת מלכות שאול)...".

ומוסיף הסבר: "כי נשמות ישראל חצובות מתחת כיסא הכבוד, וכולן יחוד שם אחד, ולהכי נקראו בלשון יחיד – שבעים נפש, ובהיות פירוד ביניהם למטה, מראין פירוד בכיסא הכבוד. לכן לעת בוא גואלנו (כלומר כהכנה לגואל) יבוא אליהו וישים שלום רב בישראל... וזהו שאנחנו אומרים בתפילת מנחה של שבת, שהיא רומזת לימות המשיח, "אתה אחד ושםך אחד, ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ!"

ומסיים – "ותלמידי חכמים לפי שיודעים הסוד הזה נזהרים בו הרבה, כדחז"ל – תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם – וזה כדי לקיים המצווה הראשונה שהיא שורש ועיקר הכל". (הכוונה למצווה ליחיד את השם יתברך).

אומר בזהירות: לצערנו הרב, אם ירצה השטן לקטרג על מה שקורה היום בתוך מדינת ישראל, כנראה שלא יאלץ לחפש על מה לקטרג, אבל "כשישראל בשלום זה עם זה – אין שטן נוגע בהם ושכינתו אינה מסתלקת". יש לנו עוד המון אתגרים, הרבה בעיות להתמודד איתם – התנאי הבסיסי ליכולתנו לעמוד בכל זה הוא להיות בשלום זה עם זה....!
לכן זהו בעיני הא' של הא'.

כדי למנוע אי הבנה בדברים אומר במפורש: כמובן שיש לי ביקורת על המהלכים של הממשלה החדשה, ואדבר עליה בדפי העמדה הבאים. אך כפי שפתחתי, מבלי להניח את אבני הבניין – כלומר את עקרונות היסוד, לא נוכל באמת להגיע להחלטות מעשיות נכונות!